

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1097

van **LUDWIG VANDENHOVE**

datum: 29 augustus 2022

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Bosbranden - Maatregelen

Europa wordt al de hele zomer geteisterd door hevige bosbranden, onder andere als gevolg van de klimaatopwarming. Ook Vlaanderen blijft er niet van gespaard. Zo ging in juli liefst vijf hectare natuur aan het Zavelbos in Oudsbergen in de vlammen op. Vanuit verschillende hoeken, onder andere de brandweerkorpsen, klinkt de bezorgdheid dat Vlaanderen onvoldoende gewapend zou zijn tegen bosbranden. Hetzelfde geldt voor grote calamiteiten inzake wateroverlast, waar Vlaanderen in 2021 mee af te rekenen had. De complexe bevoegdheidsverdeling in België werkt een efficiënt optreden natuurlijk niet in de hand: de brandweer is een federale en gemeentelijke bevoegdheid, terwijl het Vlaamse Gewest bevoegd is voor de bossen.

1. Heeft Vlaanderen concrete noodplannen uitgewerkt per regio waar veel bossen zijn om snel en accuraat op te treden bij eventuele bosbranden? Hoe zijn de verantwoordelijkheden hierin uitgetekend voor het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en de brandweertzones?
2. Is er recent overleg geweest tussen ANB met de federale overheid en de brandweertzones, gezien het grote(re) gevaar? Wat zijn de resultaten? Of is dit gepland?
3. Worden door Vlaanderen extra middelen uitgetrokken voor de toekomstige zomerperiodes en de grotere kans op bosbranden? Wordt overwogen om eventueel extra materiaal aan te kopen via de Vlaamse begroting, bijvoorbeeld via ANB, waarvan brandweerkorpsen gebruik zouden kunnen maken bij bosbranden?
4. Het is positief dat er een permanent rookverbod wordt uitgevaardigd voor de Vlaamse bossen.

Is hierrond een specifieke sensibiliserings- en of preventieve campagne gepland? Zo ja, kunnen de initiatieven worden toegelicht, inclusief timing en budget?

ANTWOORD

op vraag nr. 1097 van 29 augustus 2022

van **LUDWIG VANDENHOVE**

1. ANB heeft voor al zijn terreinen in beheer noodplannen uitgewerkt. Hieronder vallen bijvoorbeeld ook de heideterreinen. Er is hierbij bijzondere aandacht voor het gebruik van een uniforme cartografie en symbologie, over alle diensten heen. Deze symbologie werd projectmatig uitgewerkt in samenwerking met federale partners zoals het Nationaal Geografisch Instituut en Federale hulpdiensten in de nasleep van de eerdere grote natuurbranden (in 2011).

De noodplannen worden gedeeld met de provinciale diensten van de Gouverneur m.n. de diensten Noodplanning van de verschillende provincies. Een online toepassing, zijnde een printtool, voor uniforme cartografie is in 2022 ontwikkeld door het NGI, onder impuls van de dienst Noodplanning van de provincie Antwerpen en bestemd voor de hulpdiensten. De printtool is in 2022 voor het eerst (in opstartfase) in gebruik genomen. Momenteel zijn vooral provincies Antwerpen en Limburg betrokken bij de uitrol en de ingebruikname van de printtool. Het NGI promoot op landelijk niveau dit instrument bij de diverse entiteiten van de hulpdiensten. De noodplannen van terreinen in beheer bij ANB, en de updates van deze noodplannen worden periodiek aangeleverd als kaartlaag voor deze toepassing voor de hulpdiensten.

Hulpdiensten beschikken met de printtool over een uniform basiskaartsysteem en over een instrument waarin thematische kaartlagen ter beschikking kunnen worden gesteld. Voor het thema natuur zijn dit de noodplannen van de terreinen van ANB, maar in deze projectmatige samenwerking wordt eveneens bekeken hoe andere, private terreinbeheerders kunnen aansluiten en gestimuleerd worden om eveneens noodplannen aan te maken en aan te leveren voor deze printtool; een natuurbrand stopt immers niet aan eigendomsgrenzen. De noodplannen die ANB aanlevert worden eveneens geëvalueerd door de lokale brandweertzones waarin de terreinen van ANB zijn gelegen.

2. Voor de provincies waarin, historisch gezien, de meeste natuurbranden voorkomen nl. provincies Antwerpen en Limburg, bestaat er al geruime tijd een structurele samenwerking onder coördinatie van de Federale diensten van de gouverneur: de diensten Noodplanning, in het kader van provinciale Bijzondere Nood- en Interventieplannen (BNIP's) m.b.t. het risico natuurbranden. Voor provincie Vlaams-Brabant is deze samenwerking eveneens aan het uitgroeien en verdiepen. Voor de provincies Oost- en West-Vlaanderen zijn deze contacten op centraal niveau met ANB Terreinbeheer beperkter, omwille van de historisch gezien, lagere brandgevoeligheid van de natuurterreinen in deze provincies.

In het kader van de jaarlijkse evaluatie van de BNIP's m.b.t. het risico natuurbranden worden afspraken gemaakt op basis van de ervaringen van het voorbije brandgevaarlijke seizoen met het oog op de voorbereiding naar het volgende brandgevaarlijke seizoen. Indien nodig worden de BNIP's aangepast. Deze contacten en overlegmomenten gebeuren eenmaal tot meermaals per jaar.

Tijdens het brandgevaarlijke seizoen zijn er eveneens formele en informele contacten met de diensten Noodplanning en de brandweerdiensten voor evaluatie van de

terreinsituatie en voor afstemming bij het veranderen van de risicocode voor natuurbranden (kleurcode).

3. Momenteel is er bij ANB geen informatie beschikbaar over rechtstreekse extra middelen in het kader van brandpreventie voor de toekomstige zomerperiodes.

Echter in de reguliere werking bij het beheer van terreinen op basis van goedgekeurde beheerplannen, wordt het klimaataspect, met o.a. de kans op meer en grotere natuurbranden, meegenomen. Bij het opstellen van nieuwe natuurbeheerplannen en in de periodieke updates van de bestaande wordt gestreefd naar een klimaatadaptief robuust beheerplan voor de lange termijn.

Investeringsprojecten vanuit het Blue Deal-plan van de Vlaamse Overheid m.b.t. vernattingsprojecten dragen eveneens bij in het (preventief) brandveiliger maken of langer brandveilig houden van natuurgebieden in de loop van het brandgevaarlijke seizoen.

In de contacten met brandweerkorpsen in het kader van o.a. bespreking van de BNIP's is het duidelijk dat brandweergebieden gelegen in natuurbrandgevoelige gebieden, wel degelijk de nodige terreinmiddelen zoals de aanschaf of vernieuwing van bv. bosbrandweerwagens opnemen in hun begrotingen. ANB heeft uiteraard geen kennis over de investeringsprogramma's bij de Brandweer en de Civiele Bescherming en in welke mate dat deze voldoende tegemoetkomen aan of ingelost worden voor de toekomstige noden en uitdagingen op het vlak van natuurbranden.

4. De huidige wetswijziging m.b.t. het permanente rookverbod, was op de eerste plaats bedoeld als verdere verduidelijking en uitbreiding van bestaande verboden op vuur maken in de regelgeving die in principe al een rookverbod inhielden, maar niet altijd zo werden geïnterpreteerd. Echter in het kader van brandpreventie en de risico's op natuurbranden wordt er al op verschillende wijzen gecommuniceerd en o.a. gewezen op het verbod op vuur maken en roken. Het ANB zal hier steeds bij het begin van de zomer, of wanneer dit eerder noodzakelijk zou zijn, over communiceren via haar kanalen.

De actuele code voor natuurbranden wordt weergegeven op de website van ANB en bij het opschalen naar hogere codes wordt een gekleurde band met waarschuwing over de website geplaatst, zodat het meteen opvalt wanneer er een afwijkende code is voor een van de provincies. In geval van overgang naar een andere kleurcode wordt, afhankelijk van de ernst, het tijdstip in het brandgevaarlijk seizoen enz. gecommuniceerd via een persbericht, maar steeds ook via de diverse sociale media waarop ANB actief is.

Op het terrein wordt aan de ingang van de meer risicovolle gebieden door de boswachters waarschuwingen uitgehangen, of is er een specifieke bebording voorzien.

In het nieuwe brandgevaarlijke seizoen in het volgende kalenderjaar zal er door de nieuwe regelgeving door de boswachters op het terrein ook een betere, uniformere, graduele sensibilisering tot handhaving op basis van het actuele risico op natuurbranden kunnen toegepast worden.